

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 11Csp/66/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119337001
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Jančíková
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2021:6119337001.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Jančíkovou v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava - Nové Mesto, IČO: 47 967 692, zastúpeného JUDr. Oskarom Chnápkom, advokátom, so sídlom Komenského 3, 974 01 Banská Bystrica proti žalovanému: C. G., nar. X.X.XXXX, bytom XXX XX Č. XXX o zaplatenie sumy 1.677,56 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Súd žalobu o zaplatenie 1.677,56 eur, zmluvného úroku 25,50 % ročne zo sumy 920,34 eur od XX.XX.XXXX do zaplatenia a zákonného úroku z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 920,34 eur od XX.XX.XXXX do zaplatenia zamietla.

II. Súd žalovanému vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca dňa XX.X.XXXX podal na Okresný súd Banská Bystrica žalobu, ktorou žiadal, aby súd žalovaného zaviazal zaplatiť mu sumu vo výške 1.677,56 eur, zmluvný úrok vo výške 25,50 % ročne zo sumy 920,34 eur od XX.XX.XXXX do zaplatenia, zákonný úrok z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 920,34 eur od XX.XX.XXXX do zaplatenia a na náhradu trov konania.

2. Podanie žaloby žalobca odôvodnil tým, pohľadávku voči žalovanému nadobudol ako postupník ku dňu XX.XX.XXXX podľa zmluvy o postúpení pohľadávky, na základe ktorej nadobudol pohľadávku zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX s jej príslušenstvom. Túto zmluvu o úvere uzavreli právny predchodca žalobcu a žalovaný dňa X.X.XXXX, podľa ktorej právny predchodca poskytol žalovanému sumu 1.000,- eur a žalovaný sa zaviazal vrátiť žalobcovi poskytnuté peňažné prostriedky v dohodnutej lehote, ako aj zaplatiť dohodnuté úroky podľa Predpisu splátok. V dobe od uzatvorenia zmluvy žalovaný splatil svoj záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené v aktuálnom stave úveru.

Žalobca tiež uviedol, že právny predchodca žalobcu po predchádzajúcej výzve v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka listom zo dňa XX.X.XXXX vyhlásil predčasnú splatnosť úveru v zmysle čl. 6 Obchodných podmienok pre úver ku dňu 11.8.2016, avšak žalovaný do dňa podania žaloby si svoj záväzok nesplnil.

Žalobca si uplatňuje zmluvné úroky vo výške 25,50 % ročne aj po zosplatnení s poukazom na obchodné podmienky a tiež zákonné úroky z omeškania vo výške 5,25 % ročne. V zmysle obchodných podmienok si žalobca uplatňuje aj príslušenstvo pohľadávky spočívajúce v poplatkoch v zmysle Sadzobníka. Žalobca sa tak domáha zaplatenia dlžnej istiny v nesplatennej časti poskytnutého úveru vo výške 920,34 eur, dlžných zmluvných úrokov a zákonných úrokov z omeškania do dňa predchádzajúcemu XX.XX.XXXX vo výške 757,22 eur, dlžných poplatkov vo výške 0,00 eur, čo v súčte predstavuje istinu

1.677,56 eur a zmluvného úroku vo výške 25,50 % ročne zo sumy 920,34 eur od XX.XX.XXXX do zaplataenia spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 920,34 eur od XX.XX.XXXX do zaplataenia.

3. Na preukázanie skutočností tvrdených v žalobe žalobca predložil listiny: Zmluva o úvere - dobrá pôžička č. XXXXXXXXXXXX zo dňa X.X.XXXX, Predpis splátok k zmluve o úvere, Výpis z účtu žalobcu, Výzva na úhradu dlžnej sumy zo dňa XX.X.XXXX s doručenkou, Obchodné podmienky pre úver - dostupná pôžička účinné od X.XX.XXXX, Všeobecné obchodné podmienky účinné od X.XX.XXXX, Sadzobník poplatkov pre fyzické osoby účinných od XX.X.XXXX, Zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa XX.XX.XXXX, Oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky zo dňa X.X.XXXX s podacím hárkom, Aktuálny stav úveru ku dňu XX.XX.XXXX, Výzva na zaplataenie zo dňa X.X.XXXX s podacím hárkom.

4. Podľa ust. § 167 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len ako „CSP“) Okresný súd L. L. doručoval žalovaným žalobu s prílohami, poučenie o procesných právach a povinnostiach, uznesenie - výzva na vyjadrenie k žalobe, ktoré listiny si žalovaný prevzal dňa XX.X.XXXX.

5. Žalovaný doručil súdu písomné vyjadrenie k žalobe, v ktorom uviedol, že so zaplataením tak vysokej sumy nesúhlasí, pretože určite nejakú splátku zaplatil a nemá dostatok financií na zaplataenie. Zároveň podal žalovaný námietku miestnej nepríslušnosti a keďže sa jedná o spotrebiteľské konanie, požiadal o ochranu pred veriteľmi. Tiež žalovaný vyslovil názor, že nedošlo k správne mu postúpeniu pohľadávky na žalobcu.

6. Po postúpení veci na tunajší súd, súd v zmysle 167 ods. 3 CSP vyzval žalobcu, aby sa vyjadril k vyjadreniu žalovaného a tiež, aby predložil výzvu, ktorou bol žalovaný upozornený na možnosť zosplataenia úveru. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného nevyjadril.

7. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie na G. X.X.XXXX, ktorého sa nezúčastnil právny zástupca žalobcu, ktorý svoju neúčasť ospravedlnil z dôvodu značnej pracovnej zaneprázdnenosti a z dôvodu hospodárnosti konania. Pojednávanie sa nezúčastnil ani žalovaný z dôvodu neskorého príchodu na pojednávanie.

8. Súd sa oboznámil so žalobou, ako aj s listinami predloženými žalobcom so žalobou, tiež listinou predloženou právnym predchodcom žalobcom doručenu na výzvu súdu a s vyjadrením žalovaného, a zistil nasledovný skutkový stav veci:

9. Pôvodný veriteľ Poštová banka, a. s. (od 3.7.2021 konajúci s obchodným menom 365.bank, a. s.) a žalovaný uzatvorili dňa X.X.XXXX Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 1.000,- eur. Výška úrokovej sadzby bola 25,50% ročne. Žalovaný sa úver zaviazal splatiť v 70 mesačných splátkach vo výške 28,00 eur bez poistenia. Splatnosť prvej splátky bola do X.X.XXXX, dátum ďalšej platby bol určený k 6. dňu v mesiaci s dátumom konečnej splatnosti úveru X.X.XXXX. Výška RPMN žalobcu bola 30,26%, priemerná RPMN na trhu bola 25,85%. Podľa zmluvy celková výška nákladov bola 964,83 eur, pričom celková čiastka úveru podľa zmluvy predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom.

Podľa čl. 3 bodu 2 zmluvy o úvere, právne vzťahy neupravené zmluvou sa riadia Všeobecnými obchodnými podmienkami, Obchodnými podmienkami pre úver - dostupná pôžička, Sadzobníkom poplatkov, Oboznámením o RPMN, Oznámením o úrokových sadzbách, pričom žalovaný ako klient svojim podpisom potvrdil, že bol s nimi oboznámený a súhlasí s nimi. Tiež vyhlásil, že sa pred uzatvorením zmluvy oboznámil s podmienkami úveru uvedenými vo Formulári pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere dostupná pôžička

10. Podľa článku 6., bod. 6.2, Obchodných podmienok dostupná pôžička, ak klient je v omeškani s platením čo i len jednej splátky v plnej resp. čiastočnej výške, alebo poskytol banke nepravdivé údaje, alebo bol na majetok klienta vyhlásený konkurz, alebo exekúcia, alebo klient zomrel, je banka oprávnená požadovať predčasné splataenie celej istiny úveru vrátane príslušenstva. Tieto obchodné podmienka nadobudli účinnosť X.XX.XXXX a nachádzajú sa na druhej strane zmluvy o úvere bez podpisu žalovaného.

Z priložených obchodných podmienok pre úver dobrá pôžička nevyplýva, kedy žalovaní tieto podmienky prevzali a nie sú žalovanými podpísané.

11. Podľa článku 3.2 Všeobecných obchodných podmienok banka doručuje písomnosti osobne, kuriérskou službou, poštou, alebo elektronickými komunikačnými prostriedkami na banke poslednej známej adresy klienta, pokiaľ sa banka a klient nedohodli inak.

Podľa článku 3.4 a 3.7 Všeobecných obchodných podmienok pri doručovaní písomnosti v poštovom styku sa písomnosti považujú za doručené v tuzemsku tretí deň a v cudzine siedmy deň po ich odoslaní, ak nie je preukázaný skorší termín doručenia, a to aj vtedy, ak sa adresát o tejto skutočnosti nedozvie alebo sa zásielka vráti ako nedoručená. Pokiaľ nie je dohodnuté inak, banka zasiela písomnosti v poštovom styku vo forme obvyčajnej zásielky. O spôsobe doručenia vo forme ceny, doporučenej zásielky alebo obvyčajnej zásielky rozhoduje banka podľa vlastného uváženia v súlade s bankovými zvyklosťami.

12. Právny predchodca žalobcu upozornením - výzvou na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa X.X.XXXX upozornil žalovaného, že ku dňu XX.X.XXXX je pohľadávka banky vyplývajúca zo zmluvy o úvere viac ako o 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 444,45 eur, pozostávajúcej z omeškanej splátky vo výške 443,30 eur a poplatkov vo výške 1,15 eur. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy. Zároveň upozornil žalovaného, že v prípade, ak nedôjde k úhrade tejto sumy, je banka oprávnená využiť ustanovenie § 565 OZ a vyhlásiť úver predčasne splatným v zmysle príslušných ustanovení zmluvy o úvere a obchodných podmienok a žiadať od žalovaného úhradu celej úverovej pohľadávky. Z podacieho hárka súd zistil, že táto výzva bola odoslaná žalovanému dňa XX.X.XXXX poštovou prepravou doporučeným listom druhej triedy.

13. Vo výzve na úhradu dlžnej sumy zo dňa XX.X.XXXX právny predchodca žalobcu žalovanému oznámil, že nakoľko svojim konaním podstatne porušil ustanovenia zmluvy o úvere a obchodných podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere, stala sa úverová pohľadávka k XX.X.XXXX predčasne splatnou v celom rozsahu. Výška dlžnej sumy, ktorú banka evidovala k tomuto dňu, bola nasledujúca:

dlžná istina - 920,34 eur

úrok - 145,86 eur

poplatky za upomienky - 4,65 eur

poistné - 0,- eur

Spolu dlžná suma bola 1.070,85 eur. Zároveň žalovaný bol vyzvaný na zaplatenie dlžnej sumy v lehote 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Z doručenej prílohy k výzve vyplýva, že žalovaný si túto výzvu prevzal dňa XX.X.XXXX.

14. Z aktuálneho stavu úveru žalovaného, vyplýva, že poskytnutá výška úveru bola 1.000,- eur, vyčerpaných bolo 1.000,- eur, splatených 79,66 eur, mimoriadne splatené 0,- eur, možnosť čerpať 0,- eur, nedočerpané 0,- eur, celková istina 920,34 eur. Z tohto výpisu tiež vyplýva, že žalovaný zaplatil právnenému predchodcovi posledne sumu 30,- eur dňa XX.X.XXXX, celkovo žalovaný uhradil 1.584,28 eur.

15. Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa X.X.XXXX predchádzajúci veriteľ Poštová banka, a. s. oznámila žalovanému, že jeho pohľadávka vyplývajúca zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX bola postúpená na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa XX.XX.XXXX na žalobcu so všetkými právami a povinnosťami s ňou spojenými. V oznámení je tiež uvedený aktuálny stav pohľadávky ku dňu XX.XX.XXXX vo výške 1.677,56 eur z toho nesplatená istina vo výške 920,34 eur, neuhradené úroky vo výške 757,22 eur a neuhradené poplatky vo výške 0,00 eur. Oznámenie bolo doručované doporučenou poštovou zásielkou druhej triedy.

16. Právny zástupca žalobcu listom zo dňa X.X.XXXX vyzýval žalovaného k úhrade dlžnej sumy vo výške 2.052,12 eur v lehote do 5 kalendárnych dní odo dňa doručenia výzvy s upozornením, že v opačnom prípade pristúpi k vymáhaniu pohľadávky súdnou cestou.

Právny stav

17. Podľa § 261 ods. 6 písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len Obchodný zákonník alebo ObZ) touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 ObZ zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 503 ods. 2 ObZ ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

18. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa spotrebiteľom rozumie fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. c) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,

Podľa § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase postúpenia pohľadávky (ku dňu XX.XX.XXXX) práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

19. Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od

omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

20. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu postúpenia pohľadávky, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 524 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu postúpenia pohľadávky, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu postúpenia pohľadávky nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

21. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere banka je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky založená ako akciová spoločnosť, ktorá a) prijíma vklady a b) poskytuje úvery a ktorá má na výkon činností podľa písmen a) a b) udelené bankové povolenie. Iná právna forma banky sa zakazuje.

Podľa § 92 ods. 8 tohto zákona, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Posúdenie veci súdom

22. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o úvere. Aj napriek tomu, že v danej právnej veci bola uzatvorená úverová zmluva, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a v zmysle príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ - banka a žalovaný ako spotrebiteľ, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku ustanovená v prospech spotrebiteľa.

23. Do XX.XX.XXXX v prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere je daná dôvodnosť aplikácie a použitia ustanovení Občianskeho zákonníka pred ustanoveniami Obchodného zákonníka výhodnosťou ustanovení Občianskeho zákonníka v prospech spotrebiteľa, a teda ani do uvedeného dňa nie je v prípade spotrebiteľských úverových zmlúv vylúčená aplikácia Občianskeho zákonníka. Tento príkaz

zákonodarcu súd nemôže nerešpektovať a ani ho vo svojej rozhodovacej činnosti opomínať. Práve pojem na prospech spotrebiteľa je pre súd určujúci pre aplikáciu konkrétnych ustanovení v právnom poriadku, pričom ustanovenia Občianskeho zákonníka sú nepochybne výhodnejšie pre spotrebiteľa ako ustanovenia Obchodného zákonníka.

24. Okrem toho novela Občianskeho zákonníka účinná od 01.04.2015 doplnila ustanovenie § 52 odsek 2 o tretiu vetu, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Právny predpis, ktorého súčasťou je toto ustanovenie, nemá prechodné ustanovenia, čo znamená, že sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred účinnosťou tohto právneho predpisu. Tento záver priamo vyplýva z rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.05.2015 vo veci XMCdo/XX/XXXX, ktorým bolo zamietnuté mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora namietajúceho, že premlčanie práva malo byť posudzované podľa ustanovení Obchodného nie Občianskeho zákonníka. Súd poukazuje, že aplikácia § 52 ods. 2 tretia veta Občianskeho zákonníka nie je teda vylúčená ani na právne vzťahy, ktoré boli založené pred účinnosť vyššie uvedenej novely Občianskeho zákonníka.

25. Pre posúdenie okolností, či ide o spotrebiteľský úver, nie je rozhodujúce, akou právnou formou sa spotrebiteľský úver poskytuje (zmluva o pôžičke, zmluva o úvere, nepomenovaná zmluva), ale dôležité je, že ide o poskytnutie peňažných prostriedkov v prospech spotrebiteľa za odplatu. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Rozdiel medzi spotrebiteľskými úvermi na jednej strane a inými úvermi na druhej strane, v ktorom prípade možno vzťah posudzovať ako obchodný, spočíva predovšetkým v charaktere subjektov takéhoto vzťahu. Právny predchodca žalobcu je právnická osoba, bankou, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľské úvery a žalovaný je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

26. Na základe vykonaného dokazovania má teda súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, na základe ktorej bol poskytnutý žalovanému úver vo výške 1.000,- eur, ktorý sa zaviazal splatiť tento úver v 70 mesačných splátkach vo výške á 28,00 eur s termínom konečnej splatnosti úveru ku dňu X.X.XXXX.

27. Podľa názoru žalovaného nedošlo k správne postúpeniu pohľadávky. Súd preto v prvom rade skúmal aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu. Pre platné postúpenie pohľadávky sa vyžaduje splnenie viacerých zákonných podmienok a to jednak podľa ust. § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a jednak tiež podľa § 92 ods. 8 o bankách, keďže právny predchodca žalobcu je bankou podľa zákona o bankách. V prvom rade § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch predpokladá, že sa postupuje splatná pohľadávka a to buď po termíne konečnej splatnosti alebo v prípade, ak sa stala splatnou pred týmto termínom splatnosti. Z listín predložených žalobcom vyplýva, že právny predchodca vyhlásil úverovú pohľadávku ku dňu XX.X.XXXX predčasne splatnou, avšak ak by aj došlo k neplatnému zosplatneniu úveru, súd mal za preukázané, že termín konečnej splatnosti úveru bol X.X.XXXX, pričom k postúpeniu došlo uzatvorením Zmluvy o postúpení pohľadávky medzi pôvodným veriteľom a žalobcom dňa XX.XX.XXXX, teda po termíne konečnej splatnosti úveru.

28. V zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách spôsobilým predmetom postúpenia v môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve (3) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. (Pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/92/2018 zo dňa 20.11.2019).

29. Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 10Obdo/92/2018 zo dňa 20.11.2019 uviedol s poukazom na rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo/26/2017 z 28. marca 2018, ako aj na rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24. apríla 2018 (publikovaný Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 60/2018), že „ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách neupravuje

len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke buď inej banke alebo aj subjektu mimo bankový sektor. Tiež z tohto ustanovenia vyplýva presný záujem zákonodarcu na tom, aby sa konalo určitým zákonom predpokladaným spôsobom. Nerešpektovanie tejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 Obč. zák.). Osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. môžu upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie pohľadávky potrebné a podmienky vyplývajúce z tohto ustanovenia sú podľa dovolacieho súdu špeciálne zákonné podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Na absolútnu neplatnosť postúpenia musí pritom prihliadnuť súd aj bez námietky (z úradnej povinnosti).

30. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zbierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka písomne vyzvala klienta na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškani so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Pre splnenie podmienky písomnej výzvy bolo nevyhnutné, aby sa písomná výzva dostala do dispozičnej sféry dlžníka. (pozri tiež rozhodnutia v obdobných veciach - rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoCsp/11/2021 zo dňa 5.5.2021, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoCsp/3/2021 zo dňa 18.3.2021)

31. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že postupca 365.bank, a. s. (do 2.7.2021 konajúca pod obchodným menom: Poštová banka a. s.) nepostupoval v súlade s ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalobca nepredložil súdu žiadnu písomnú výzvu pred postúpením pohľadávky na nového veriteľa, a teda žalovanému nebol poskytnutý žiaden dostatočný priestor na vykonanie krokov voči „svojej“ banke za účelom zotrvania s ňou vo vzťahu.

Podľa názoru súdu touto výzvou nemôže byť písomnosť zo dňa XX.X.XXXX predložená žalobcom označená ako „Výzva na úhradu dlžnej sumy“. Súd je toho názoru, že uvedenú písomnosť právneho predchodcu žalobcu nemožno považovať (a to aj napriek tomu, že obsahuje znenie „vyzývame Vás na úhradu dlžnej sumy“) za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, a to vzhľadom na obsah tohto právneho úkonu, pretože ním banka -právny predchodca žalobcu nevyzýva žalovaného k úhrade v dôsledku omeškania dlžníka so splnením záväzku, ale uvedeným jednostranným úkonom právny predchodca žalobcu vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru. V písomnosti zo dňa XX.X.XXXX sa ani len nespomína možný postup podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Podľa názoru súdu spotrebiteľ musí byť vo výzve upozornený nielen na omeškanie, ale aj na jeho následok, t. j. na vôľu banky postúpiť pohľadávku a na možnosť zvrátiť postúpenie. (pozri tiež rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoCsp/36/2020 zo dňa 13.5.2021)

32. Keďže žalobcom nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách vyžadujúceho doručenie výzvy dlžníkovi pred postúpením pohľadávky a následné omeškania s úhradou dlhu nepretržite počas 90 dní, postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné, a to s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobca tak podľa názoru súdu nedisponuje dostatočnou aktívnou vecnou legitímáciou v predmetnom konaní a preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

K trovám konania

33. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

34. V civilnom sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní. Ak mala strana plný úspech vo veci, prizná sa jej tiež celá náhrada nákladov konania, ak mala strana len čiastočný úspech, náhrada nákladov bude pomerne rozdelená. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Platí teda, že žalobca má plný úspech, ak výrok rozsudku zodpovedá žalobnému petitu, naopak, žalovaný má plný úspech, ak žaloba je v plnom rozsahu zamietnutá.

35. V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 1.677,56 eur s príslušenstvom. Súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Úspech žalobcu v konaní je 0 % a úspech žalovaného je 100%, preto by nárok na náhradu trov konania patril žalovanému.

36. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil, ani nevyčíslil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v konaní nevznikli. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu, ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyše podľa obsahu spisu jej v konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris). Súd preto v danej veci s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovaného rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné v zmysle ust. § 355 Civilného sporového poriadku (CSP) odvolanie, ktoré sa podľa ust. § 362 CSP podáva v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Prešove.

Podľa ust. § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa ust. § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.